75 років Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArclay 7-4125
УНСоюзу: BArclay 7-5337

РІК LXXV. Ч. 176. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, TUESDAY, SEPTEMBER 24, 1968 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, ВІВТОРОК, 24-го ВЕРЕСНЯ 1968 No. 176. VOL. LXXV

—ОСТАННІ ВІСТІ—

Понеділок, 23 вересня, 1968

В АМЕРИЦІ

НІКСОН ВІВ ВИБОРЧУ КАМПАНІЮ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, і там його вітали два або три рази стільки людей, як два тижні тому віце - президента Гомфрі, якого вітали, як подають різні очевидці, від 50,000 до 75,000 осіб. Ніксон тішиться цим успіхом у Філядельфії, бо там він програв був вибори в 1960-му році до Джана Ф. Кеннеді. 21-го вересня Ніксон відвідав у Філядельфії негритянські дільниці і після того сказав білому населенню в підміських районах, що воно не може жити, як острів із добробутом серед бідного міського і сільського населення. Ніксон пригадав слова президента Теодора Рузвелта, що нікому не повинно бути добре в цій країні, поки немає добра для всіх.

ГОМФРІ НЕ ХОЧЕ ВИСТУПИТИ ПРОТИ Президента та заявити, що він осуджує його політику у В'єтнамі, як цього домагаються ті демократи, які підтримували сенатора Роберта Ф. Кеннеді і сенатора Джорджа МекҐоверна. Гомфрі заявляє, що старатиметься закінчити війну, але не виступає проти Джансона, бо це ані нечесно, ані непотрібно. 21-го вересня Гомфрі і його заступник сенатор Едмунд С. Москі відвідали колишнього президента Гаррі С. Трумана, який радив Гомфрі, щоб старався зустрінутись з якнайбільшим числом виборців та завжди говорив їм правду. Гомфрі переконався, що виборці бажають миру, тому часто повторює цю свою обіцянку про мир.

ПЛЯНУЮТЬ ВЗІРЦЕВИЙ, ОДНАКОВИЙ для всіх стейтів, закон про перещеплювавня різних людських органів: серця, печінки, нирок та легенів, бо в різних стейтах є різні закони, які деколи не дозволяють перещепити якийсь орган хворому пацієнтові, хоч заіснує можливість перещеплення. В цій справі має відбутися 30-го вересня конференція в Національній Академії Наук, де обговорюватимуть перещеплювання людських органів під медичним і правничим аспектами. Повноправна особа мала б право дарувати свої органи на перещеплювання. Коли вона цього не зробить, то за неї, або за дітей, можуть дарувати найближчі члени родини. В законі мають подбати про те, щоб не було надужить лікарями при перещеплюванні.

523,000 ВІЙСЬКОВИХ ВЕТЕРАНІВ ЦЬОГО РОКУ студіюють на державний кошт згідно з законом, який обов'язує від половини 1966-го року. Минулого року військових ветеранів, які студіювали в коледжах, технічних школах або фахових вишкільних курсах було тільки 183,000. Цього року щомісяця майже 70.000 ветеранів вертаються до цивільного життя і користають із державних фондів, щоб закінчити студії та здобути якийсь фах. Ці ветерани, які студіюють повний час, як звичайні студенти, дістають по 130 дол. місячно, з чого мають оплачувати кошти за навчання. Коли вони одружені або утримують батьків, то дістають окремі додатки. Ветерани дістають довготермінові позички на будову або купно домів.

ЗОРГАНІЗОВАНЕ РОБІТНИЦТВО ЗАПОВІДАЄ завзяту кампанію проти кандидата Незалежної партії Джорджа Воллеса. Представники Американської Федерації Праці — Конґресу Індустрійних Організацій мають роздати 50 мільйонів літератури, виступати на зборах, телевізії й радіових авдиціях, щоб переконати своїх членів, що Воллес - президент загрозив би економічному поступові ЗСА та освіті робітничих дітей. В літературі, роздаваній робітникам вказується на це, що в Алабамі, де Воллес був губернатором, прибуток на особу є менший на 1000 дол. в порівнянні з іншими стейтами, менші є допомоги під час безробіття, але відсоток вбивств є найвищий між всіми стейтами.

У СВІТІ

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР ДІН РАСК ЗУСТРІНЕТЬСЯ під кінець цього місяця з 10-ма міністрами закордонних справ 15-членного Атлантійського Союзу. Ця конференція відбудеться в Ню Йорку, куди приїдуть закордонні міністри на відкриття сесії нової Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй 24 ц. м. На тій конференції західні міністри закордонних справ розглянуть ситуацію, створену окупацією Чехо - Словаччини та дальшою мобілізацією совєтських збройних сил.

ДЖОРДЖ КЕННАН ВИСТУПИВ різко проти теперішньої політики президента Джансона супроти СССР у зв'язку з окупацією Чехо - Словаччини. 64-річний Джордж Кеннан, який був амбасадором ЗСА в Москві і пізніше в Юґославії і мав опінію прихильника політики співіснування, є тепер професором в Принстонському університеті. Він заявився за вислання до Европи 100.000 американського війська та за рішуче вимагання, щоб СССР забрав геть всі свої війська з Чехо - Словаччини.

ПОСАДНИК ЗАХІДНЬОГО БЕРЛІНУ КЛЯВС ШЮЦ ЗАСПОКОЮВАВ мешканців того міста, що їх огорнула паніка у зв'язку з окупацією Чехо - Словаччини, нотами СССР до Західньої Німеччини й безперервними погрозами на сторінках совєтської преси.

ГОЛЛЯНДСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР І МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ ЗНЕХТУВАЛИ совєтськими застереженнями проти їх подорожі до Західнього Берліну і відвідали те місто. Міністер внутрішніх справ Західньої Німеччини виявив, що ведеться слідство, чи права Національ-демократична партія є дійсно фашистською й антиконституційною. Проти тієї партії звертаються всі атаки совєтської преси і кремлівських правителів, як проти нео-нацистської організації, яка загрожує відродженням в Німеччині нацизму й „реваншистського мілітаризму". Міністер Ернст Бенда не виключив, що ту партію заборонять в Німеччині.

„ЗОНД 5" ОКРУЖИВ МІСЯЦЬ і вернувся на Землю — проголосив офіційно ТАСС. „Зонд 5" — це совєтський штучний сателіт, висланий в минулому тижні для дальшого обслідування можливостей висаду людини на Місяці. Британська „Джодрелл Бенк" — обсерваторія повідомила, що вона втратила зв'язок з Зонд-ом 5, коли Зонд вступив в атмосферу. Зонд 5 упав в Індійський океан, де його виловили.

ЄГИПЕТСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ НАССЕР ВИЯВИВ, що в 1965 р. арештовано 6.000 осіб, буцім-то причетних до тодішньої продержавної змови. Після ряду судових процесів із засудженням частини арештованих на різні в'язничні кари та після звільнення багатьох арештованих, 800 політичних „непоправних" в'язнів все ще перебувають в єгипетських кацетах. Це здебільша мусульманські націоналісти та комуністи.

Д-Р ВОЛ. ГАЛАН ПЕРЕОБРАНИЙ НА ПРЕЗИДЕНТА ЗУАДК В РЕЗУЛЬТАТІ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ, ЩО БУЛИ НОВОЮ МАНІФЕСТАЦІЄЮ УКРАЇНСЬКОЇ ЄДНОСТИ

Д-р Вол. Галан

Філядельфія. — Минулої суботи, 21-го вересня, тут в готелі Банджамін Франклін відбулися з черги Восьмі Загальні Збори Злученого Українського Американського Допомогового Комітету, що були новою маніфестацією української єдности та в результаті яких д-р В. Галан знову був переобраний на президента цієї нашої харитативної централі. У виборах взяло участь 45 делеґатів членських організацій та 22 членів Дирекційної Ради. Зборами проводила Президія в складі д-р Володимир Ґалан — голова, д-р Матвій Стахів — заступник, Оксана Ґенґало і Павлина Різник — секретарі та Роман Слободян, адв. Михайло Пізнак і Катерина Пелешок — члени. Після привітання учасників д-р Вол. Ґаланом, обширні звідомлення з діяльности і стану ЗУАДК від часу його попередніх загальних зборів у жовтні 1963-го року склали екзекутивний директор Остап Тарнавський, І. Іванчук та ред. Іван Кедрин за Контрольну Комісію. Щорічну перевірку господарки і майна ЗУАДК переводила американська бухгальтерійна фірма.

У звітному часі фінансовий стан ЗУАДК-у значно погіршився внаслідку байдужности американсько - української громади. Основними джерелами прибутків ЗУАДК є дійсні і спомагаючі члени, пожертви, дотації від установ, Коляда й Писанка, як також сплачування довжниками ЗУАДК-ту своєї заборгованости ще з часу свого переїзду до цієї країни — завдяки ЗУАДК-ві. За останніх 5 років ЗУАДК отримав з тих тих джерел тільки $54,525.37. Найбільшу дотацію дав УНСоюз — 3,000 дол.; УКК — централя — 500,00; Відділ УКК у Філядельфії 100,00; Українська Щадниця у Філядельфії — 400,00 і Робітничий Союз — 150,00. З-поміж окремих громадян тільки Юрій Лесюк із Філядельфії пожертвував на ЗУАДК 1 000.00 дол. та добавив до цієї суми вже на 8-их Загальних Зборах дальших 500.00. Окремі жертводавці — установи, організації й громадяни — всі вони з Філядельфії, причинилися сумою 18.000 дол. до купна великого дому при 4829-35 Норт 6-Стріт, на якому проте тяжить ще гіпетечна позичка на велику квоту 108,837.85. ЗУАДК має ще другий дім при 5020 Олд Йорк Ровд. Ці обидва доми самовистачальні і не обтяжують бюджету ЗУАДК-ту, їхня вартість щорічно зростає, а коли буде сплачена згадана гіпотечна позичка — ті доми стануть підставою дальшої праці установи. Дім при 6-ій вулиці закуплено як Дім Ветерана, для старших віком осіб: покищо нема фондів для урухомлення його для наміченої цілі й тому помешкання в ньому зайняті приватними комірниками Адміністраційні кошти ЗУАДК-ту — мінімальні, його президент вже від 10-ох років не бере ніякої винагороди. Також мінімальні винагороди стосуються утримання Европейського Представництва. Звітодавці підкреслили, що коли погіршений стан фінансів централі ЗУАДК поставив під знак запиту дальше зберігання Европейського Представництва, то різні найвідповідальніші церковні й світські діячі з Европи, ЗСА й Канади наполягали на збереження тієї фактичної єдиної української, міжнародно авторизованої амбасади у вільному світі. Звітодавці підкреслили, що Европейське Представництво не опікується американськими українцями, і тому не тільки централя ЗУАДК в ЗСА, але й інші крайові централі, головно з Канади, повинні брали участь у фінансуванні Европейського Представництва ЗУАДК: ніяка інша українська організація у світі не має того правного статусу, що ЗУАДК, і тому не всилі діяти в Европі. Найкращим доказом поваги, що нею втішається ЗУАДК у міжнародних колах, є новий договір, підписаний з Міжурядовим Комітетом для европейської міграції в Женеві, який визнав корисність і необхідність діяльности ЗУАДК на европейському терені. Останні події в ЧСР зактуалізували ще більше важливість завдань цієї нашої установи. ЗУАДК має тісні зв'язки також з високими комісарем ОН для справ втікачів.

Не вважаючи на зменшен-

(Закінчення на стор. 3-ій)

НОВІ КЕРІВНІ ОРГАНИ ЗУАДК

Філядельфія. — Восьмі Загальні Збори Злученого Українського Американського Допомогового Комітету, які відбулися тут в суботу, 21-го вересня, вибрали Дирекційну Раду із 22 осіб, яка того ж дня відбула свої перші наради та вибрала з-поміж себе Президію і уконституювалася, як слідує:

Президент: д-р Володимир Галан;

Заступники президента: д-р Матвій Стахів, Роман Слободян, Йосип Лисогір, Антін Батюк, д-р Олександер Білик, Володимир Мазур, адв. Михайло Пізнак і Катерина Пелешок;

Секретарі: Оксана Генгало і Павлина Різник;

Скарбник: проф. д-р Богдан Гнатюк;

Екзекутивний директор: ред. Остап Тарнавський;

Контрольна Комісія: Іван В. Іванчук, д-р Ярослав Падох, д-р Петро Стерчо, Василь Олексин, інж. Іван Скіра, дир. Іван Поритко і ред. Іван Кедрин;

Члени Ради: інж. Степан Куропась, дир. Петро Пуцило, ред. А. Драган, д-р Володимир Душник, інж. В. Забродський, д-р І. Скальчук, пані Сивуляк, пані Романенчук, Степан Гавриш, В. Довгань, Павло Дорожинський та М. Яремко.

Москва насилає масово „дорадників" до Праги — без згоди чехів

Прага. — З Совєтського Союзу почали масово напливати до Праги різні совєтські „дорадники", які буцім-то мають бути встановлені в усіх чехо - словацьких центральних установах, головно в міністерствах внутрішніх і військових справ. Чеські державні мужі та чеська преса нічого про це покищо не повідомили й приїзду тиж непрошених гостей не заповідали. Совєтська амбасада в Празі зажадала коло 600 домів і помешкань для сотень совєтських „спеців", які приїздять до Чехо-Словаччини разом із своїми родинами, збираючись очевидячки перебути в тій країні довший час. Це перечить заяві чесько - словацького прем'єра Ольдріха Черніка з минулої суботи, що совєтські війська „в найближчих днях" почнуть виїздити з Чехо - Словаччини. Тієї заяви не підтримала совєтська преса, — вона цілком промовчала її і самі чеські газети не придали їй великого значення. Про дальші погані відносини між чесько-словацькими й совєтськими лідерами вказують особливо два факти: заповіджений на минулий тиждень відлет до Москви Александра Дубчека з цілою делегацією — відкладено і він має буцім-то поїхати туди в цьому тижні. Тим часом буцім-то узгіднюють денний порядок тієї нової наради і підготовляють сякий - такий її успіх. Далі совєтська преса не припиняє своїх атак проти Чехо-Словаччини. Тепер головною темою тих атак є „ідеологічні недоліки" чеської комуністичної партії, які власне й дають поштовх для „антисоціялістичних елементів і контр - революціонерів". Західня преса повідомляє про рухи совєтських військ на терені Чехо-Словаччини: їх відтягнули з Праги й інших більших міст та пересувають на південь, вздовж австрійського кордону. Таким чином совєтські війська стаціоновані вздовж цілого південно - західнього кордону Німецької Федеративної Республіки й північного та східнього кордону Австрії.

НАТО стурбоване концентрацією совєтських військ у Болгарії

Атени. — До столиці Греції прибули шефи штабів 10-ох членських держав Атлантійського Союзу й перевели наради з грецьким прем'єром та міністром військових справ полк. Георгом Пападопульосом і шефом штабу грецької армії, генералом Одессеусом Ангелісом. Вони поїхали разом із високими грецькими старшинами на інспекцію північної смуги Греції, що межує з Болгарією. Хоча відвідини шефів штабів НАТО в південно - европейських країнах Італії й Греції та в Туреччині відбуваються що пів року, проте цим разом придають окрему вагу конференції, яка відбувалася під проводом головного командата збройних сил держав НАТО, генерала Лаймена Лемніцера в Атенах. Балкан привертає до себе велику увагу політичних і військових кол західнього світу у зв'язку з концентрацією совєтських військ в Болгарії та несподіваним приїздом до столиці Болгарії, Софії, совєтського маршала Івана Якубовського, голозного командира збройних сил Варшавського пакту. Греція має з Болгарією, Югославією і Альбанією довгий на 613 миль кордон. Болгарська преса відновила кампанію в справі Македонії.

Комуністи вбили в Південному В'єтнамі 20 воєнних полонених

Сайґон. — Комуністичні партизани обстрілявши мінометами південно - в'єтнамський табір полонених, наскочили а нього перемігши південно - в'єтнамську сторожу та хотіли звільнити тамошніх полонених. Але вони зустрілись із спротивом збоку самих полонених, які не хотіли такого „визволення" і не хотіли вернутись до партизанів. Тоді партизани відкрили по полонених скорострільний вогонь, вбивши 20 і багатьох інших поранивши, поки втекли перед наспілою відсіччю південно-в'єтнамського війська. Сталося це за 18 миль на північ від міста Кавнгтай, біля оселі Біньсон. З наземних боїв найважливішою була акція американських парашутистів, скинених із цілої фльотилі гелікоптерів в південній частині здемілітаризованої смуги. Знайдено й зруйновано цілий військовий табір з 350 бункрами, в іншому місці знайдено укріплення з дальших 300 бункрів. В обох тих таборах знайдено й захоплено велику силу різної зброї. Вбито кругло 150 північно - в'єтнамських вояків.

Більшість американців домагається скасування Номінаційної Конвенції і Колеґії Електорів

Принстон, Н. Дж. — Агенція публічної опінії д-ра Джорджа Ґеллупа перевела опитування від 3-го до 7-го вересня ц. р. і ствердила, що більшість опитуваних домагаються, щоб кандидатів на президента і віце - президента вибирали за допомогою всіх виборців, а не на Номінаційних Конвенціях,як це дістєся тепер на основі Конституції. За те, щоб скасувати Номінаційні Конвенції, висловилося аж 76 відсотків опитуваних, проти було 13 відсотків, а 11 відсотків не висловили своєї опінії. Це значить, що три особи на чотири є за те, щоб вибирати кандидатів за допомогою всіх виборців. Дві особи між кожними трьома є за те, щоб скасувати Колеґію Електорів, яка в дійсності, вибирає президента, а не виборці — 66 відсотків опитуваних були за це, щоб скасувати Колеґію Електорів, 19 відсотків були проти, а 15 не висловили своєї думки. 66 відсотків опитуваних домагаються, щоб особи у віці 18-ох, 19-ох і 20-ох років мали право голосувати проти цього був 31 відсоток, а байдужих було 3 відсотка. 62 відсотки опитуваних висловили думку, що треба б скоротити час виборчої кампанії тим способом, що голосування відбувалося б вже у вересні, а інавґурація нового президента в листопаді. Щоб ці зміни могли настати, треба щоб Конґрес змінив Конституцію ЗСА.

ВЕРХОВНИЙ АРХИЄПИСКОП КАРДИНАЛ ЙОСИФ ПОСВЯТИВ КАТЕДРУ УКЦ У БУЕНОС АЙРЕСІ

Буенос Айрес (С. К-та). — В попередній кореспонденції ми описали прибуття Верховного Архиєпископа зі своїм почотом з Бразилії до Арґентини 6-го вересня і привітання його Екзархом Кир Андрієм Сапеляком, представниками держави та громадою на летовищі в Буенос Айрес. Чергового дня, в суботу 7-го вересня Верховний Архиєрей перед полуднем удався з Митрополитом Максимом та Владиками Нілем, Ізидором, Йосифом з Куритиби й Андрієм та священиками до римо-католицької катедри, щоб тут на могилі визволителя ген. Сан Мартіна покласти вінок і відслужити Панахиду. Вінок, що мав напис: "Al Padre de la Patria el Cardinal Josyf Slipyj, Primado de Ucrania" (Батькові Батьківщини — кардинал Йосиф Сліпий, примас України), піднесли до могили оо. Василь Король і Дмитро Мартинюк, після чого в год 11-ій українські Владики з духовенством відслужили Панахиду. Українців привітали перед катедрою столиці всі Владики Архиєпахії, 4 шамбеляни з священиками і вірними. Нашого Архиєрея супроводив Апостольський Нунцій Моцоні, як теж представники Уряду, які завжди товаришать Голові Української Католицької Церкви як державному гостеві Арґентини.

Точно в год. 4-ій по пол. наш Архипастир прибув зі своїм побільшеним почотом перед нову катедру, св. Покрови, щоб її поблагословити, відслужити першу Літургію, поблагословити першого Екзарха і вірних та передати її в користування Владики українців в Арґентині Кир Андрія Сапеляка, Салезіянина. На фронтовій площі зібрались коло дві тисячі вірних, співаючи зі зворушенням пісню „Владико Отче, Ти за віру", Екзарх Андрій привітав Гостя і всіх українців у цій державі, делеґація катедральної парохії вручила хліб і сіль, а діти з кляси Сестри Служебниці Матеї вітали квітами і кількома деклямаціями.

Одногодинного чину посвячення катедри довершили всі Владики з асистою о. протоігумена Йосифа Галабарди, ЧСВВ, о. Еміліяна Риндича і о. Юрія Мельничина, ЧСВВ. У всіх Архиєрейських Літургіях у цій державі (і попередньо) диконував секретар Архиєрея о. шамбелян д-р Мирослав Марусин. Мало хто з вірних мав нагоду у своєму житті бачити посвячення храму. Ця відправа оригінальна тим, що святитель сам і всі його „пристоящі" миють престіл водою і милом та опісля обтирають до суха. Дії святителів при престолі пояснював вірним о. Іван Балук. Безпосередньо після посвячення святителі відслужили першу соборну Архиєрейську Літургію, до якої співав хор катедри під управою п. Василя Василика. По св. Євангелії відповідну до цього превеликого й угольного свята для Української Католицької Церкви в Арґентині сказав обома мовами перший її Екзарх, Преосвященний Андрій Сапеляк, який теж привітав приявного у церкві Адміністратора Української Православної Церкви о. протоієрея Бориса Арійчука. Кир Андрій пригадав ініціятора будови катедри о. протоігумена П. Галабарду та окремо дякував жертводавцям з Північної Америки за допомогу і датки. На їх інтецію служено цю першу Літургію.

При кінці Літургії промовив Верховний Архипастер Кардинал Йосиф, який радів і дякував Богові, що міг прибути до українців цієї гемісфери, поучав правд віри, навчав, як треба служити рідному народові, закликав бути вірними Церкві і народности і так виховувати дітей та давати їм вищу освіту, — а на кінці уділив Апостольського Благословення. У проповіді чули ми теж подяку Владикам з Канади, що вже три місяці супроводжають Верховного Архиєрея у цій його тріюмфальній подорожі. По Літургії Владики-Гості оглянули забудовання Екзархату побіч катедри та мали вечерю зі священиками в залі при канцелярії катедри.

В часі відправ у катедрі

(Закінчення на стор. 3-ій)

Станиславівці відбули свій Другий З'їзд на Союзівці

Союзівка, Керґонксон. — Колишні жителі станиславівської землі та їхні родини відбули на Союзівці серед прегарної природи та погоди у суботу та неділю 21 і 22 вересня ц. р. свій другий з'їзд, що на нього прибуло 320 осіб із різних сторін Америки та Канади. Підготовкою з'їзду займались окружні комітети станиславівців із Нюарку, Ню Йорку й Філядельфії під проводом д-ра Лева Голінатого.

Зустріч відзначив своєю особистою участю колишній станиславівець, а тепер голова Комітету Українців Канади та президент СКВУ о. прелат д-р Василь Кушнір, що очолив почесну президію ділових нарад з'їзду. Поруч о. д-ра Кушніра в склад цієї почесної президії входили: пані Софія Олесницька, проф. д-р Сава Никифоряк, проф. д-р Кость Кисілевський, ред. Іван Ставничий, проф. д-р Євген Вертипорох, інж. Матвій Заяць і мґр Володимир Рудавський. Зборами проводила ділова Президія під головуванням д-ра Богдана Шебунчака. Заступниками голови зборів були: д-р Осип Бойчук і д-р Лев Голінатий; секретарювали ред. Богдан Катамай і мґр Остап Олесницький.

Учасники нарад одержали письмові звіти з діяльности дотеперішнього Центрального Комітету Станиславівщини. Усні доповнення до звітів і відповіді на запити давав діючий заступник голови того ж Комітету, дир. Ярема Попель із Клівленду. З'їзд схвалив напрямні праці Комітету та вирішив приспішити пляноване видання Альманаха Станиславівщини.

Нові керівні органи Комітету оформились в такий спосіб: Ініціятора Комітету та його дотеперішнього голову, ред. Івана Ставничого, вибрано почесним головою; до ділової управи ввійшли: ред. Б. Катамай — голова; д-р Л. Голінатий і інж. Я. Федюшка — заступники голови; Лідія Гладка — секретарка; Осипа Грабовенська касир; ред. О. Новицький — пресовий референт; д-р Б. Олесницький і проф. Л. Попович — члени; до фінансової комісії ввійшли: Марія Логаза, Дарія Бойчук, Оксана Луцька, проф. М. Остап'як і ред. М. Макар; до Контрольної Комісії: інж. Р. Раковський, інж. Р. Степаняк і інж. М. Дем'янчук.

У рямках З'їзду відбувся бенкет, що ним проводив д-р Богдан Олесницький. При почесному столі сиділи: о. прел. д-р Василь Кушнір, інші почесні гості та колишні заслужені діячі станиславівщини. Після короткої промови д-ра В. Олесницького про широкогранну боротьбу

(Закінчення на стор. 3-ій)

СВОБОДА SVOBODA
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 9118.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Наша відсталість

Ми відстаємо. Ми залишились позаду багатьох навіть менших етнічних груп в Америці, коли мова про нашу участь у кожночасних виборах, в яких ми тільки формалістично виконуємо громадянський обов'язок, віддаючи голос за того чи іншого кандидата.

Це спостерігається, зокрема, в цьогорічній передвиборчій кампанії. Правда, представники Українського Конґресового Комітету Америки свідчили і висловили наші думки й постуляти перед комісіями обидвох великих партій, коли їхні конвенції підготовляли політичні плятформи. Але, коли ми переглядали довгі списки конвенційних делеґатів, то важко було натрапити на українське прізвище.

Очевидно, не можна сказати, що ми взагалі нічого не робимо. У деяких місцевостях і округах українські групи виявили значну активність і цим здобули собі поважний респект та голос. Згадати б, для прикладу, українську групу з Йосипом Лисогором на чолі в організації і праці Демократичної партії в Ню Джерзі чи українську групу з Мироном Куропасем на чолі в Республіканській партії стейту Іллиной. Можна згадати й ряд поважних українських діячів в обидвох партіях не тільки льокального чи стейтового, але й крайового маштабу. Але все це — крапля в морі наших потреб і можливостей.

У цьому відношенні ситуація, мабуть, гірша, ніж будь-коли досі. Колись у рідко котрій із наших громад не існувало українського демократичного чи республіканського клюбу. Скільки їх є тепер? Крім того, у кожній партії силу поодиноких груп міряється не лише кількістю їхніх голосів, але й їхньою спроможністю піддержати партію морально і матеріяльно, себто активністю і фондами. Цього року президентські кандидати обох партій вибрали собі за кандидатів на віце - президента діячів етнічного походження. В передвиборчій пропаґандивній літературі зустрічається багато відкликів і реверансів у бік поодиноких етнічних груп, але між ними важко подибати українську.

Такий стан — це в першу чергу наша власна вина. Ми відстали від загально - американського політичного життя, ми залишились з цього погляду позаду інших етнічних груп і тому нас не видно, нас не бачать і з нами не рахуються. Теперішній передвиборчий час дає добру нагоду ці справи пригадати, щоб сказати собі правду та поробити відповідні практичні висновки.

Подвійна гра

В Альжирі збиралась Асамблея голів держав і урядів африканських країн. Не всі брали у ній участь, не всі голови держав і урядів погоджувалися в дечому між собою, але факт фактом: африканські народи виступають на сцені історії вже як державні, повноправні народи.

На африканську Асамблею до Альжиру негайно полетіла з Москви телеграма голови Ради Міністрів СССР Косиґіна, в якій він вітав учасників Асамблеї і закликав їх до єдности, щоб „спільними силами зробити важливий вклад у рішення таких важливих проблем, як повне припинення бомбардувань і всіх воєнних дій ЗСА у В'єтнамі, політичне врегулювання кризи на Близькому Сході з Ізраїлем" . . . Косиґін запевняв африканські країни, що СССР завжди готовий „дати їм підтримку" . . .

Про що мова? Перш за все про нацьковування африканських країн на інші країни вільного світу, особливо ж ЗСА, могутню країну волі, що перешкоджає московським плянам у багатьох частинах земної кулі. Яку насправді готова подавати Москва допомогу в Африці, видко виразно з подій у Ніґерії: Москва дає зброю центральному ніґерському урядові, щоб він таки здушив країну Біяфру, що понад рік тому проголосила свою незалежність і самостійність. Совєтська Росія і в Африці виступає в ролі світового жандарма.

Засуджений в закритому судовому процесі український юрист Левко Лук'яненко писав у листі до голови Верховного Совєту УССР Коротченка: „Нас загнали за колючий дріт у Мордовію, на примусову працю за любов до України та прагнення до її незалежного існування. Таке прагнення називається нормальним і законним для всіх людей: для азіятів, для африканців, для всіх народів світу. Тільки не для українців. Українці не сміють і думати про державну самостійність".

Але насправді навіть той лист свідчить, що українці таки починають думати, як і інші поневолені в СССР нації. Подвійна гра Москви врешті-решт мусить закінчитися так, як завжди закінчується гра нечесного грача — провалом, катастрофою.

М. Пискір

ЗЕРНО, ПОСІЯНЕ В НЕГОДУ

Мужня постава українських діячів культури на рідних землях в обороні своєї мови сколихнула сумлінням гуманних кіл світу і викликала справжню сенсацію серед українців на чужині. Писалось статті, виголошувалось доповіді, з яких ми дивувались - чудувались, що після 50-річного комсомольського та партійного виховання молоде покоління все ще почуває себе українцями.

Тим часом усі події в повоєнній Україні — від підпільної боротьби до сучасних протестів — мають між собою стислий зв'язок.

Дуже скоро після закінчення війни Провід визвольного підпілля на Землях усвідомив собі, що боротьба буде затяжна і, при масових жертвах, підпільні дії закінчаться. Хоч поповнення кадрів було можливим, однак найпершою ціллю підпілля було поширити свої ідеї в народі, серед усіх прошарків суспільства. В першу чергу увага була звернена на молодь:

Бож вам,
що юністю ще дише
І кров, і серце у грудях,
Ваш брат
і батько кров'ю пише
Закон життя
в твердих боях, —

писав підпільний поет. Поки втихнуть останні повстанські постріли, поки писаний буде останній листок підпільної літератури, проведена остання розмова, вони мали виростити Заливах і Дзюб, щоб ті, вже в іншій ситуації, продовжували змагання за життя народу.

Наша еміґрація не уявляє собі, з якою увагою та подивом приглядалась вся Україна західнім областям, де велася протибольшевицька боротьба. Вістки про неї рознесли червоноармійці, вертаючись з фронтів, голодуючі в 1946-47 роках, студенти, вчителі, лікарі, медсестри, — кожний, хто побував у теренах дій повстанців. „Нам не обов'язково йти на Схід. І звідси ми можемо випромінювати ідейно на всю Україну". — писав П. Полтава, підпільний публіцист.

Не тільки ворог, але й само населення кожний прояв патріотизму, чи хоч би національної свідомости, в'язало з підпільним рухом. Ось кілька прикладів:

Початок шкільного року. Гурток студентів стоїть перед Київським університетом. Розмовляють російською мовою. Та не всі. Один із них не тільки говорить по-українськи, але й дорікає решті за невживання своєї мови. Його відкликує набік один з товаришів і запитує з цікавістю: „Що сталося з тобою? Ти ж досі говорив по-російськи. Може побував на канікулах у Західній? Скажи, стрічався з повстанцями?"

— Ви — справжні українці, — сказала робітниця з Вінниці до дівчини з Тернопільщини.

— А ви що?

— Ми мовчимо, а ви ні. — І далі, притишуючи голос: — Скажіть, є ще у вас підпільники?

„Бандерівці приїхали!" — вітала донбасівська молодь хлопців із західніх областей, яких привезено туди на примусову роботу в шахтах.

Чомусь забуваємо ми на чужині, що у час чорної сталінської та хрущовської тиранії, коли за найменший прояв патріотизму загрожували важкі репресії, — тільки з підпільних умовин було можливим розкривати з усією сміливістю всю злочинність російсько - большевицького панування в Україні. Майже не було питання, яке не було б порушене в підпільній літературі: мова, освіта, колгоспна політика, промисловість, вивози населення та ін. Зрозуміло, не були це наукові праці, але все ж дуже ефективні, бо сперті на життьових фактах, і змушували вдумливого читача застановлятись над прочитаним. Цікавою є, наприклад, велика схожість між підпільними листівками 1949-50-их рр. і листом, написаним у справі підпалу київської бібліотеки.

Як не дивно, але саме в той час, коли підпілля було вже фізично ослаблене, ідейний вплив на населення був найширший. Я не маю на думці применшувати героїчної доби УПА. Однак, відгуки її боїв часом губилися серед воєнної завірюхи, тоді як у повоєнній тиші кожний постріл на Поділлі чи Поліссі відбивався голосною луною по всій Україні.

Не сліпий припадок, що з-поміж 20-ох вичислених Чорноволом засуджених 12 походять із західніх областей, а інших 6 працювали чи навчались в Західній Україні, тобто в теренах недавніх дій підпілля. Цією заввагою я ні в якому разі не надаю сучасним подіям реґіонального характеру, лише вказую на вплив боротьби на дані події. Безперечно, існують і інші причини. Якщо б ідеї були нежиттьові, їх не сприйняли б ні Морози, ні Караванські. З якою мужністю ці молоді люди, часто з партійним квитком, стали в обороні свого брата-повстанця. Вони не побоялись домагатися волі для сина керівника визвольної боротьби Шухевича, для К. Зарицької, членки Центрального Проводу ОУН на Землях, та для інших. Своєю поставою вони повинні засоромити нашу політичну еміґрацію, яка так легко втратила віру в тих борців, що не зі своєї вини опинилися в руках ворога.

Повоєнне підпілля не започаткувало наших визвольних змагань. Однак, яке щастя, що в ланцюгу історії, в критичний для народу час, знайшлось покоління, яке своєю геройською боротьбою допомогло західньому українцеві задержати свою національну свідомість, навчило його ставити спротив окупантові та зробило його здібним до посвяти за шляхетні цілі.

З другого боку, своєю боротьбою воно відродило віру в людську гідність та гідність свого народу у свого східнього брата - українця. Виморений голодом, втомлений переслідуваннями, він з подивом і надією приглядався боротьбі. Його, за словами Симоненка, обідрана й обскубана ворогом душа скидала з себе „лантухи вкрадених вір і надій" і помалу відроджувалась.

Це — лише кілька думок, бо повне дослідження впливу підпільної боротьби на сучасні події може бути зроблене тільки на рідних землях. На чужині надто мало знають, а ще менше розуміють цю боротьбу. Тут — тенденція розцінювати її міркою піднімецького періоду. Тим часом обставини в Україні докорінно змінились. Змінився у великій мірі і керівний склад підпілля: прийшли молоді кадри, тоді як старші в більшості опинились на еміґрації.

Тому еміґраційні дослідники, відірвані і слабо зорієнтовані в повоєнних подіях на рідних землях, звужують підпільну боротьбу до крилівок чи, в кращому випадку, до боїв УПА, підтягають цю боротьбу під категорію поліційну (Павло Чернов) і намагаються розмежувати її з сучасними подіями в Україні.

Проте, чуда не сталося, тільки „зерно, посіяне в негоду", дає свої плоди. Як не іронічно, але ворог найкраще зрозумів вагу визвольної боротьби та її вплив на народ. „Хай би сиділи собі в лісі, — вигукував під час облави полковник МВД з Дрогобича. — Та от пошесть націоналізму, яку ширять вони (повстанці — М. П.) серед людей, заставляє нас винищити їх усіх до одного".

Правда, ворог ніколи не пішов на полеміку з ідейними чи програмовими постановами підпілля, так, як не йде на це з теперішніми оборонцями мови, бо це була б найкраща пропаґанда визвольних ідей. Увесь опір, що його ставить народ — чи то в формі підпілля, чи в сучасній формі — КГБ підтягає, властиво, під спільний знаменник. Може й не без рації. Бо в ситуації, коли Москва зашморгнула петлю на шиї народу і вперто, послідовно душить його, боротьба йшла і йде за життя народу, за його бути-чи-не-бути, а не за „ізми".

**

Крім героїзму, з кожної сторінки „захалявної літератури", з кожної статистичної таблиці у книжці І. Коляски пробивається трагедія народу. Чи ми на еміґрації здаємо собі вповні з цього справу? Чи в обличчі небезпеки здібні ми, як ті в Краю, відсунути на друге місце наші „ізми" і пляново скоординувати наші дії для ефективної допомоги батьківщині? Важко дати відповідь, бо вона залежатиме від сили нашої любови та глибини нашого політичного розуму.

Московський слуга

8-го вересня перед багатьма тисячами учасників „IV Всесоюзного злету учасників походу комсомольців і молоді по містах революційної, бойової і трудової слави совєтського народу" виступив у Києві з промовою перший секретар ЦК КПУ П. Шелест. Він говорив „від імени ЦК КПСС і уряду нашої країни".

Промова одного з надхненників збройного нападу на „братню соціялістичну Чехо-Словаччину" зраджувала великий неспокій як самого Шелеста, так і Москви. Промовець сказав: „Ваш злет є переконливим усіблленням міцної і непорушної дружби молодого покоління народів усіх братніх республік СССР, готовости нашої молоді наслідувати славний революційний, бойовий і трудовий приклад старших поколінь". Таке категоричне твердження може випливати не стільки з переконання, скільки з тривоги і бажання бачити світ таким, яким хотілося б його бачити московському ґавляйтерові в Україні.

Всупереч найновішим подіям, Шелест твердив: „Товариші, революційна боротьба триває. Зростає могутня армія комуністів". Насправді ж у самому СССР далі триває чистка серед партійців та комсомольців, про що свідчать, наприклад, газетні оголошення про сотні вакантних посад у високих школах; комуністична партія Італії пішла на спад у кількісному відношенні — внаслідок нападу СССР на ЧССР; у Швеції комуністична партія „з тріском" програла вибори; в совєтській пресі — „Правді" та „Известиях" — публікується більше й більше нападів не тільки на комуністичну партію Китаю, а вже й на Юґославію та Румунію...

Існує російська приказка: „Услужливий дурак опаснєє врага" („прислужливий дурень небезпечніший від ворога"). У своїй промові до молоді П. Шелест вихопився із мимовільним ствердженням, що Ленін був тільки і виключно російським діячем: „Велич Леніна, — говорив промовець, — полягає в тому, що він беззавітно любив свою Батьківщину" (себто Росію), твердо і неухильно проводив інтернаціональну пролетарську лінію в російському і міжнародному комуністичному русі". „Вчитись у Леніна, — казав Шелест, — це значить беззавітно служити своєму народові", — себто російському.

В іншому місці промови Шелест закликав присутніх — молодь і дітей — до єдности довкола ЦК КПСС, бо „події останнього часу в Чехо - Словаччині наочно показують, до чого це призводить, як контрреволюційні антисоціялістичні елементи намагалися захопити ключові позиції в партії і державі".

Назвавши неокреслене, туманне поняття „світовий імперіялізм" — „найлютішим ворогом", Шелест обіцяв і надалі „рішуче викривати імперіялістичні виступи, присікаючи контрреволюційну і антисоціялістичну діяльність, де б вона не проявлялася. СССР, — сказав він, виразно погрожуючи Румунії та Юґославії, — подає і подаватиме всебічну безкорисливу допомогу всім народам, робітничому клясові, які борються за свої політичні права, свободу і національну незалежність".

Сказавши молоді і дітям, що „успіхи СССР викликають подив і захоплення всіх народів землі", Шелест кинув гасло, подібне до мобілізаційного заклику: „Якщо Батьківщині загрожуватиме небезпека, кожна радянська людина, кожний юнак і дівчина, всі як один стануть на її захист, а той, хто посміє посягнути на нашу Вітчизну, буде не тільки повалений у порох, а й стертий з лиця землі".

Ця частина шелестівської промови дуже нагадувала промови царських генералів, в яких вони „шапками закидали" Японію — після чого прийшла поразка Російської імперії під Цусімою в 1906 році...

До всього треба додати, що свою промову виголосив Шелест в столиці України російською мовою.

(Ко.)

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

Редаґує: Д-р Михайло Данилюк

ПІДШКІРНІ НОВОТВОРИ

Попереднього тижня ми обговорювали новотвори на поверхні шкіри, а тепер коротко познайомимось із новотворами, які з'являються під шкірою або в самій шкірі.

Новотвори під шкірою трапляються майже так само часто, як і на поверхні шкіри, але, на щастя, вони далеко не такі грізні. Все ж вони часто викликають у людей острах, коли їх раптом хтось „відкрис". Беремо це слово в знаки наведення, бо майже всі підшкірні новотвори ростуть дуже повільно і іноді роками залишаються неспостереженими. Виняток творять товщеві міхурі - цисти, які побільшуються часто в швидкому темпі.

Товщеві міхурі беруть свій початок всередині шкіри, коли вихід товщевої залози на поверхню замикається. Нормально товщ виділяється на поверхню шкіри, тим самим роблячи її елястичною, зберігаючи її від тріскання та надмірної сухости. Коли ж отвір такої залози замикається, товщ у ній накопичується і згодом розпихає її, творячи міхур, що часами досягає величини горіха або й більшої.

Найчастіше такі міхурі виникають на потилиці, під шкірою голови, поза вухами, на плечах, на грудях. Вони часто виділяють із себе сірувату речовину досить неприємного запаху, рідко болять, хібащо в них дістанеться інфекція і почнеться абсцес. Гнійні нариви від тих міхурів можуть бути дуже болючими, зокрема, коли витворюються на шиї або поза вухами. Вони можуть прорватися у глибші тканини і пошкодити поодинокі нерви та судини, а також можуть спричинити „зараження крови", себто прорив інфекції у кров'яний обіг.

Лікарі звичайно радять такі міхурці, навіть малі, усувати хірургічним способом, тим більше, що, коли нема інфекції, ця операція забирає не більше як 10-15 хвилин, а коли зайде інфекція лікування іноді може тривати тижнями. Варто згадати, що в товщевих міхурах з інфекцією чи без неї ніколи не витворюється пістряк.

Іншим частим підшкірним новотвором є нарости, які творяться з товщевої тканини. Вони бувають різної величини — як горошина, навіть долоня й більше. Ці новотвори здебільша пласкі, до шкіри не приростають, і їх можна намацати пальцями. Як правило, вони не болять, хібащо виникають на шляху більшої судини, нерва або зв'язки м'яза. Найчастіше наростають на плечах, грудях та животі, рідше на руках та ногах. Лікарі звуть їх з-латинська „ліпомами".

Ліпоми рідко переходять у злоякісні пухлини, і лікарі їх часто іґнорують, хібащо новотвір швидко росте і твердне або лежить на шляху судини, нерва чи зв'язці м'яса. Якщо цей новотвір виростає до величини цитрини, він натискає на судину чи нерв і болить, і тоді людина сама звертається до лікаря, шукаючи виясненння болю. На відміну від товщевих міхурів, ліпоми ніколи не зазнають інфекції, і їх оперувати можна кожночасно. Операція легка, хоч може вимагати кількох розрізів і особливої уваги, якщо новотвір лежить біля важливої судини або близько хребтових нервів.

У деяких частинах людського тіла, зокрема на шиї, у пахвинах рук та пахвинах в долішній частині живота, можуть творитися пухлини, які пригадують вгорі описані міхурі або товщеві новотвори. Не маючи нічого спільного з товщовиками, це можуть бути розпухлі лімфатичні залози, які ворожать поважну недугу всього організму, включно з пістряком крови. Тож не слід встановлювати собі самому діягнози або думати, що йдеться про таку саму пухлину, як її мав знайомий чи сусід, якому ту пухлину вирізали, але „нічого не знайшли". В таких випадках треба негайно звернутись до досвідченого лікаря.

АЛЬБОМ М. ГЛУЩЕНКА

У Києві вийшов невеликий альбом кольорових репродукцій картин видатного мистця Миколи Глущенка. В альбомі репродуковано новіші його твори: „Яблуня", „Дорога до Дніпра", „Натюрморт з червоним фоном", „Український мотив", „Червоні вітрила", „Захід сонця", „На будівництві Канівської ГЕС", „Новий міст", „Весняний сад", „В майстерні" „Композиція", „Схід ні й Крим" і сповнена драматизму картина „На захист лісу". Видання такого альбому, про що повідомила „Культура і Життя" з 15 вересня, для українських мистців в Україні — велика рідкість.

М. Л-а

НАШІ ВЧИТЕЛІ

(2)

Під час польсько-української війни, коли будинок бережанської гімназії був взятий під Начальну Команду УГА, Кестліх мешкав у домі місцевого священика о. Кордуби, з дочкою якого був одружений о. Мих. Залеський. В о. Кордуби Роман Кестліх навчився української мови, і це йому придалося в пізнішій службі на становищі візитатора. Слід згадати, що й Іван Бабій став директором за пропозицією Кестліха. Про о. Залеського як директора не можу забрати слова, бо за його директорства мене в гімназії вже не було.

З черги перейдемо до учителів. Почнемо від учителів релігії.

Релігії вчили мене протягом всього мого перебування в гімназії три катехити: о. д-р Ярослав Левицький, о. Теофіль Горникевич і о. д-р Гавриїл Костельник.

Отець Левицький був людиною спокійною, зрівноваженою, добрячою, вирозумілою, справедливою. Був автором кількох підручників релігії, з яких і вчилися учні гімназії. Працював він ще як професор у львівській Духовній Семінарії, пізніше Духовній Академії. Йому більше відповідала праця в цій школі, ніж у середній, бо був типовим науковцем. Отець Левицький не виглядав на людину кріпкого здоров'я. Часто хворів. Коли були ми в 3-ій клясі, захворів на довгий час — так що треба було замінити його іншим учителем. Заступав його о. Теофіль Горникевич, катехит з головного заведення.

З усіх катехитів, яких я зустрічав у своєму житті чи то як учень, чи вже як учитель, о. Горникевич був найбільш оригінальний. Було прийнято в школі, що релігія належить до легких предметів, на яких учні могли відпружитися, а отці катехити — це добряги, яким можна без прикрих наслідків „їздити по голові". Не так було на годині о. Горникевича. В першу чергу завів він залізну дисципліну, як рідко хто з учителів. Учні мусіли сидіти тихо, мусіли солідно вивчати матеріял, бо інакше „фасували цвасри". Поправити оцінки на кращі учні могли, здавши більші партії з предмету. При перепитуванні таких партій застосував о. Горникевич одного разу „трюк", який вбився мені в пам'ять. Прийшовши до кляси і полагодивши всі вступні формальності — вписання до журналу своєї години, відмічення присутности учнів і т. д., о. Горникевич кинув питання: „Хто сьогодні готовий з партії?" Встало кілька учнів. Отець Горникевич спинив свій погляд на кожному з них і сказав: „Сідайте! Добре. Бачу, що знаєте матеріял". На другий раз о. Горникевич повторив свою процедуру. Знову встало кілька учнів, але тим разом о. катехит почав їх питати. Виявилось, що всі вони були шукачами щастя, матеріялу не знали. Таким учням дісталась не тільки погана оцінка, але ще й звання „обманця". А збутися цього звання було вже не легко. Не заздрили ми учням головного заведення, і просили Бога, щоб дав здоров'я отцеві Левицькому. Вернувшись до школи о. Левицький не довго був уже нашим катехитом: йому на зміну прийшов о. д-р Гавриїл Костельник.

Не був о. Гавриїл Костельник таким добрягою, як о. Левицький, але й не була його рука така тверда, як у о. Горникевича, хоч був він людиною кремезною і любив „потягнути" учня по потилиці. Учні якось вміли собі з ним дати раду. Вивчивши „слабі місця" його вдачі, учні часто запускались з ним в дискусію на тему „духів" і на філософічні теми. Одні учні провадили дискусії, а інші за той час відпружувались. Але всі були свідомі того, що о. Костельник — це високоосвічена людина, і тому відносилися до нього з належним респектом.

Отець Костельник був дуже добрим проповідником і виголошував проповіді для учнів під час так званого ексорту. Любив молодь, і „витягав за вуха" відсталих учнів, впливаючи відповідно на своїх колеґ-учителів. Особливо поблажливим був для учнів восьмої кляси, даючи їм найнижчу оцінку „добре", щоб таким чином звільнити від здавання цього предмету при матурі.

З учителів української мови мали ми Петра Мечника, Плятона Лушпинського, Луку Турчина, Філярета Колессу і Ярослава Біленького. Найдовше вчив нас Ярослав Біленький: у 5-8 клясах. Не всі вони були спеціялістами в українській філології, і траплялось так, що відомості, подавані одним учителем, суперечили відомостям, подаваним іншим учителем. Лука Турчин, наприклад, не любив відносних речень із займенником „котрий". Звертаючи учням увагу на хибність цих речень, подавав таку ілюстрацію: „котрий" по-латині „кві", а „кві-кві" каже свиня, отже не годиться цього займенника вживати у відносних реченнях. Деякі з цих учителів вчили нас також і інших предметів. Згадаємо про них пізніше.

Плятон Лушпинський був властиво ґерманістом. Українська мова була його другорядним предметом, і навчав її лише тому, що не мав достатньої кількости годин німецької мови. Вчив нас лише півроку — в другому півріччі першої кляси. Був він досить нервовий і часто виходив із себе. Був радше науковцем із нахилом до філософії. Не мав належного підходу до малих учнів, через те результати його навчання були невеликі. Ця неґативна риса була властива не тільки йому. Плятон Лушпинський був до певної міри диваком. Його дивачність слід би було пов'язати з його старокавалірством.

Філярет Колесса вчив нас один рік. Як науковець-фольклорист він більше уваги звертав на матеріял із своєї ділянки, ніж на цілість предмету. З його курсу скористали ми мало. Вчив він нас у четвертій клясі, отже в останній клясі перед систематичним курсом історії української літератури і загальним курсом церковнослов'янської мови.

По Ф. Колессі перебрав нашу клясу Ярослав Біленький і вів її вже до матури. Я. Біленький — якщо не помиляюся — взагалі перебрав місце вчителя української мови на філії по Ф. Колессі, який пішов на емеритуру і присвятив себе виключно науковій праці. Зміна учителя далася нам взнаки. Я. Біленький був, висловлюючись учнівською мовою, дуже „гострим" учителем. Багато вимагав від учнів, але й сам давав учням багато знання. Добрих оцінок з легкої руки не давав. На позитивну оцінку, навіть на „достатньо" треба було заслужити. Стосуючись до „гостроти" Я. Біленького, учні причепили йому назву, яку — з огляду на її непристойність — промовчу. Звертав Я. Біленький особливу увагу на письмові завдання, виконувані в клясі. Це були свого роду „тести". Оцінки цих завдань, як і оцінки за усні відповіді в клясі, впливали згодом на загальну оцінку за чверть чи за півріччя.

(Продовження буде)

ФОНД КАТЕДРИ УКРАЇНОЗНАВСТВА ТА УКРАЇНСЬКІ СТУДІЇ В ГАРВАРДІ —

ПОТРІБНО: $600,000; ЗІБРАНО ДОСІ: $512,000; ВПЛИНУЛО В ОСТАННІХ ДНЯХ: $11,000; ЩЕ ПОТРІБНО: $77,000

ЧЕКИ ВИСТАВЛЯТИ НА: UKRAINIAN STUDIES CHAIR FUND, 302 WEST 13th STREET, NEW YORK, N.Y. 100014

ВЕРХОВНИЙ АРХИЄПИСКОП КАРДИНАЛ ЙОСИФ ПОСВЯТИВ КАТЕДРУ УКЦ У БУЕНОС АЙРЕСІ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

бачили ми Апост. Нунція, латинських Єпископів зі столиці, діячів центральних і льокальних організацій, професорів Католицького Університету д-ра Ю. Польського, д-ра Б. Галайчука і мгра М. Василика, фабрикантів М. Олеськова і Ольшанецького, Сестер Василіянок з Беріссо, Сестер Служебниць з провінції Чако і делеґата ветеранів звідтамже д-ра Євгена Рибака, обох архітектів, нашого знайомого з галицької кооперації інспектора Ревізійного Союзу І. Стернюка, тепер чи не найстаршого українця в столиці, ще активного у праці. Зорганізоване громадянство заступали на урочистостях голова Української Центральної Репрезентації д-р Василь Іваницький, голова Ради УЦР п. Т. Хомишин, голова централі „Просвіти" п. О. Галатьо, дир. Кооперативи „Відродження" п. Б. Яхно, почесний голова „Просвіти" п. Мих. Данилишин, голова „Веселки" п. О. Качан, видавець п. Ю. Середяк, редактори „Українського Слова" і „Нашого Клича" пп. Гр. Голіян і Маркіян Феголович, Управи Пласту, СУМ. Всюди були теж викладачі Філії Українського Католицького Університету ім. папи Климентія та учні Малої Семинарії.

Приїзд Голови Української Католицької Церкви до Арґентини Уряд пошанував теж виготовленням спеціяльного великого поштового штемпля, яким штемпльовано всі посилки в суботу пополудні 7-го вересня і в неділю 8-го вересня до год 1:30 по пол. у спеціяльному поштовому уряді, приміщеному на цей час в забудованнях катедри. Цей штемпель величиною $1\frac{1}{4}$ x $2\frac{1}{4}$ інчів має у центрі герб Верховного Архиєпископа у щиті, і напис великими літерами: в горі — Buenos Aires та зправа — Argentina, а під гербом у трьох лініях — Visita del Cardenal Slipyj 7 Septiembre 1968. Не-філятелісти не доцінюють значення такого поштового штемпеля. Дозвіл на його вживання був оповіщений у Віснику законів і голошений у філятелістичній та щоденній пресі, а в майбутньому увійде до каталогів і посилки з його відтиском будуть пошукувані збирачами світа. Для українців буде це ще одна цінна пам'ятка з тріюмфальної подорожі по світі Верховного Архиєрея, дарованою нам прихильним Урядом Арґентини.

Українські філятелісти дали збирачам дві пам'ятки з візити Верховного Архиєпископа в Арґентині, а це нову кольорову марку з його портретом і окрему листівку у філятелістичному оформленні зі спеціяльним пам'ятковим штемплем. На марці репродуковано портрет (без накриття голови) роботи мистця Бориса Крюкова, який прикрашає залю при катедрі. Видавцем марки й ініціятором поштового штемпля є філятеліст Мирослав Самоверський у Буенос Айресі. Спеціяльний поштовий уряд прийняв понад три тисячі посилок, адресованих до різних країн, в тім і в Україну, і на всіх касував державну й українську марки цим штемплем.

Екзархат видав на ці урочистості програмку та ілюстровану брошуру еспанською мовою з матеріялом про Ісповідника Віри і про Українську Католицьку Церкву в Арґентині й у світі.

Новозбудована катедра св. Покрови положена при вулиці Фалькон ч. 3960 в дільниці Фльореста, один бльок від головної Авеніди Рівадавія. Будову проєктував архітект Вол. Гриненко у козацько-бароковому стилі, а мідяні роботи п'ятьох бань виконав арх. Юрій Шульмінський; оба дипломанти політехніки в Римі. Храм має 33 м. висоти і 33 м. довжини, а 18 метрів ширини, і помістить до півтори тисячі осіб. Кошти будови ок. 75 мільйонів пезів (понад 200 тисяч ам. долярів). Нутро катедри потребує ще іконостасу, вітражів, мальовання, павука, кращих лавок. Головну стіну за вівтарем прикрашує мозаїка Богородиці роботи покійного Бориса Крюкова, а стіни у бічних навах також мають його два великі Богородичні малюнки. Образ у правій наві докінчений мисткинею Ольгою Крюков, бо смерть її чоловіка Бориса не дала йому закінчити роботи. За катедрою є більша площа, а дальше скромні приміщення для Екзархії. Від сусідів з правого боку катедри посілість церкви відділяє вузький і довгий будинок з залею, канцеляріями, кімнатками для школи, а на поверсі — приміщення інтернату для Студентів Малої Семинарії. Всі площі вицементовані і чисті, а для затінення над частиною поставлено високо дах. Під цим дахом відбуваються імпрези. Вся посілість робить якнайкраще враження естетичністю і практичністю. Тепер в цих невеликих забудованнях живуть Екзарх з канцлером, парох, три Сестри Служебниці і шість студентів та містяться канцелярії, є приміщення Пласту і відбуваються виклади деяких дисциплін Філії Університету. Все це постало протягом сімох літ з першої ініціятиви о. протоігумена Й. Галабарди, ЧСВВ, найбільше завдяки пожертвам українців із З'єднаних Стейтів і Канади, до яких двократно приїздив Екзарх і яким при двох нагодах складав прилюдні подяки. Ці пожертви стократно оплатяться. Сама катедра стала вже сильним осередком життя столиці, а всі вірні в державі звідси одержують провід і духовну опіку від свого першого Екзарха Кир Андрія Сапеляка.

Д-Р ВОЛ. ҐАЛАН ПЕРЕОБРАНИЙ..

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ня своїх фондів — ЗУАДК всеж дав у звітньому часі допомогу різним установам і особам на суму 11,122.28. Загальні Збори висловилися рішуче за те, щоби збільшити смішно мале тепер число дійсних і спомагаючих членів та щоб потрясти совістю громадян, які неначе забули про ту преважливу свою центральну допомогову організацію.

Відрадною познакою відродження того зацікавлення справами ЗУАДК була приявність на 8-их Загальних Зборах не тільки голів чи їхніх заступників усіх братських Союзів, але й Самопомочі, ії деяких кредитівок, голів обох найчисленніших наших націоналістичних партій та численних видатних громадян. На Загальних Зборах був короткий час також президент УКК проф. Л. Добрянський.

На Зборах радили обрані ними Комісії: Верифікаційна (Павлина Різник, Марія Варвара, Петро Пуцило), для справи протоколу останніх Загальних Зборів (І. Іванчук і Іван Кедрин), — Номінаційна (Й. Лисогір, І. Поритко, А. Батюк, д-р П. Стерчо, д-р Б. Гнатюк, І. Винник, К. Пелешок, І. Скіра, А. Шекерик, І. Мазур і Я. Бернардин), — Резолюційна (А. Драган, О. Тарнавський, Я. Падох, О. Білик, д-р П. Стерчо, С. Куропась і І. Мазур), — Статутова (д-р В. Ґалан, д-р М. Стахів, д-р Я. Падох, О. Лотоцький і Ст. Шушкар), — Контрольна (проф. Б. Гнатюк, д-р Я. Падох, І. Іванчук й І. Кедрин). У дискусії, особливо над зміною статуту, забирали голов пп.: Алексевич, Шекерик - Доників, д-р Падох, д-р Стахів, І.Кедрин,адв. Пізнак, ред. Драган, д-р Душник, Ст. Пушкар, М. Коць, В. Цегельська, проф. Стерчо, д-р Ґалан, В. Рудницький, д-р Б. Гнатюк, А. Батюк, д-р В. Білик й інші. З короткою промовою про минуле ЗУАДК виступив заслужений діяч ЗУАДК Р. Слободян, та пані О. Лотоцька доповідала про Суспільну Службу в Філядельфії.

Прийнято зміну статуту й уповноважено Дирекційну Раду прийняти додаткову його зміну, яка дала б можливість ЗУАДК забирати голос у справах Людських Прав за чартером ОН. Прийнято одноголосно резолюції, які будуть надруковані окремо. Після надзвичайно ділових нарад відбулася спільна вечеря, під час якої представники поодиноких центральних установ вітали ЗУАДК та прирікали йому повну співпрацю. Промовляли: дир. Степан Спринський від очолюваної ним „Самопомочі", д-р Петро Стерчо від Асоціяції Українських Професорів університетів і коледжів ЗСА і Канади, д-р Ярослав Бернардин від СУК „Провидіння", мґр Іван Винник від ООЧСУ, Володимир Мазур від „Народної Помочі", Антін Батюк від УРСоюзу, інж. Степан Куропась від УНСоюзу, Олена Лотоцька від українського жіноцтва, вкінці, Йосип Лисогір від УККА. Коротке слово про допомогу ЗУАДК українському скитальцеві після другої світової війни виголосив з власного досвіду д-р Олександер Білик. П-ні В. Цегельська зголосила привіт від Відділу УККА у Філядельфії. Перед цими промовами інж. Степан Куропась виголосив кілька дотепних завваг на актуальні теми. Після многоліттєвія для Романа Слободяна, найстаршого співосновоположника ЗУАДК та члена його керівних органів від початку його існування, зустріч закінчено молитвою та співом „Ще не вмерла Україна".

ПРОХАЮТЬ ДОПОМОГТИ ФІНАНСОВО БІБЛІОТЕЦІ ім. С. ПЕТЛЮРИ

Париж. — Цього року Бібліотека ім. Симона Петлюри в Парижі відзначає 40-ліття своєї діяльности. Впродовж останніх років українці з різних сторін світу щедро жертвували різні українські й чужомовні видання з українською тематикою, матеріяли - подарунки надходять далі. Рада Бібліотеки ім. С. Петлюри повідомляє, що приміщення Бібліотеки стає дедалі тіснішим і вже скоро взагалі не буде змоги упорядковувати документи та належно зберігати книжки; немає приміщення для праці науковців над унікальними виданнями. Рада Бібліотеки закликає людей доброї волі слати з нагоди 40-ліття Бібліотеки пожертви на фонд закупу нового, більшого дому. Пожертви слати через банк на адресу:

Paris C/C 836906, Bibliotheque Ukrainienne Symon Petlura, 24, rue de la Glaciere, Paris (13), France.

КАНАДІЙСЬКЕ РАДІО ПЕРЕДАЄ КОНЦЕРТИ ХРИСТІ ПЕТРІВСЬКОЇ

Торонто. — Канадійська радіокорпорація СІБІСІ передала увечорі 20 вересня твори Шуберта й Ліста у виконанні молодої української піяністки з Ню Йорку Християни Петрівської. Наступного тижня, в четвер 26 вересня, о год. 11:30 вечора буде передано її виступ на хвилях „АМ" з творів Бетговена та Олівера Месяєн-а.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

МЕТРОПОЛІТЕНСЬКА ОПЕРА В НЮ ЙОРКУ мала 3.5 мільйона дефіциту в сезоні, який закінчився 30-го червня 1968-го року. Цей дефіцит був на половину менший від недобору в 1967-му році, який становив 7 мільйонів дол. Та опера покриває свій недобір із пожертв своїх приятелів: фундацій, передплатників, окремих осіб та опікунів - корпорацій. Ці пожертви цього року виносили 4.2 мільйона дол., а в 1967-му році 7.5 мільйона. Разом із пожертвами опера мала ще 689,000 дол. „прибутку", на 114,000 більше, як в попередньому році. Вистави опер відбувались при на 98 відсотків випроданій залі. Дали 301 виставу, з яких кожна пересічно коштувала по 56,200 дол., а прибутки з продажу квитків виносили 44,500, отже пересічний недобір виносив по 11,700 дол.

Ділимося з Рідними і Знайомими сумною вісткою, що в суботу, 21-го вересня 1968 року відійшла у Вічність, прийнявши Найсвятіші Тайни, на 79-му році життя наша Найдорожча

МАМА, БАБУНЯ, ПРАБАБУНЯ і ТЕТА

бл. п.

ЄВГЕНІЯ з РУДЕНСЬКИХ ЧОРНОБРИВА

вдова по бл. п. о. ІВАНОВІ, парохові Білих Ослав.

ПАРАСТАС і ПАНАХИДА відубдеться у вівторок, 24-го вересня 1968 р. о год. 8-ій веч. в похороннім заведенні Brennan, 858 N. 22nd St., Philadelphia, Pa.

ПОХОРОН буде в середу, 25-го вересня 1968 р. о год. 8:30 ранком з похоронного заведення до української католицької церкви св. о. Миколая при 24-ій вулиці, а звітам на цвинтар на Факс Чейс.

Горем прибиті:

МАРІЯ і ОЛЬГА — дочки
КОРНИЛО ФИЛИПОВИЧ і
ОЛЕКСАНДЕР ЛЕВИЦЬКИЙ — зяті
ЛЕСЯ з ЧОРНОБРИВИХ ПРОЦИК
з чоловіком і дітьми — внучка
ЮЛІЯН ЛЕВИЦЬКИЙ — внук
ОЛЕНА КЛІМА — сестра з родиною в Україні
Родини: РУДАКЕВИЧІВ, СТЕБЛІВ, КЛІШІВ і ГАРАСИМОВИЧІВ

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що в п'ятницю, 20-го вересня 1968 р. відійшла у Вічність

наша Дорога
ДРУЖИНА, МАМА і БАБЦЯ

бл. п.

АННА ВЕРЕТІЛЬНИК-ОЛИВА

народжена в Зборові, обл. Тернопіль.

ПАНАХИДА буде відслужена у понеділок, 23-го вересня, о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні П. Яреми, 129 Схід 7-ма вулиця в Ню Йорку.

ПОХОРОН відбудеться в вівторок, 24-го вересня 1968 р. о год. 9-ій ранку з того ж похоронного заведення, до української католицької церкви св. Юра в Ню Йорку, а звідти Тіло Покійної буде перевезене на цвинтар Gate of Heaven, Йонкерс, Н. Й.

Горем прибиті:

муж — КАРОЛЬ
дочка — ЄВГЕНІЯ ЧУМА з чоловіком СТЕПАНОМ
внуки — НАТАЛІЯ і ВІРЦЯ
сестра — КСЕНЯ
Ближча і дальша Родина на Україні і еміграції

Станиславівці відбули свій Другий З'їзд

(Закінчення зі стор. 1-ої)

станиславівців за український характер своєї рідної землі, з привітами виступали: о. д-р Василь Кушнір, ред. Іван Ставничий; голова канадійського НТШ — проф. д-р Є. Вертипорох; голова т-ва Українських Інженерів Америки — інж. Р. Галібей; голова — елект УЛТПА — д-р Б. Шебунчак; і ред. Б. Катамай. Окреме коротке інтерв'ю при мікрофоні проведено з пані А. Возьною, що перед двома роками приїхала до ЗСА із Станиславова. Мистецькою частиною з'їзду проводила заслужена драматична артистка Лідія Крушельницька. В програмі були м. і. сольові вокальні виступи п. М. Гречаник (при акомпаніяменті п. Марти Савчак-Кравс) і Зірки Дерлиці (в фортепіяновому супроводі п. Таїси Богданської, що дала теж окремий фортепіяновий сольовий виступ). Інж. Роман Степаняк заімпровізував веселий гуцульський монолог. Після бенкету відбулась танкова забава під звуки оркестри п. Богдана Гірняка.

Під час недільної Служби Божої в каплиці на Союзівці тепло привітав з'їзд місцевий парох о. Любомир Гузар. Проповідь виголосив колишній станиславівець, о. Петро Мельничук. Хором дириґував довголітній дириґент станіславівської „Думки", мґр. Леонід Крушельницький.

Усі окремі частини з'їзду проходили в незвичайно дружній — іноді зворушливій — атмосфері відновлених особистих зв'язків людей, що навіть на далекій чужині вміють дорожити рідним.

Успіхи інж. Володимира Чубатого

Володимир Чубатий, син проф. Данила і Ростислави Чубатих, замешкалих у Дітройті, народжений 21 липня 1946 р. у Західній Німеччині прибув до ЗСА з родичами в грудні 1949 р. до Дітройту, Там ходив він до української кат. парахіяльної народної школи, опісля до української кат. вищої школи, яку закінчив з відзначенням в 1964 р. та при ґрадуації одержав стипендію на два роки студій та багато інших нагород.

Інж. Володимир Чубатий

По двох роках студій в університеті Вейн в Дітройті одержав знову стипендію як визначний студент електричної інженерії на дальші студії. 18 червня 1968 року ґрадував „cum laude" як електричний інженер, здобуваючи ступінь бакалавра. Тепер працює в корпорації Крайслера як електричний інженер, продовжуючи студії для здобуття докторату.

Інж. Володимир Чубатий є членом УНСоюзу, Відділ 94 ім. Маркіяна Шашкевича, Товариства Української Студіюючої Молоді, Українського Клюбу при університеті Вейн, Т-ва Електричних Інженерів Т. В. П. (тав, бета, пі), Т-ва Електричних Інженерів НКН (ста, капа, ні) і Професінального Братства Інженерів (тата, тав).

Управа 94-го Відділу ім. Маркіяна Шашкевича пересилає родичам молодого інженера та інж. Володимирові Чубатому сердечні гратуляції та побажання дальших успіхів в його праці.

Управа 94 Відділу УНС

Архиєпископ Лусі підтримує Президента у справі в'єтнамської війни

Ставнволл, Тексас. — Президент Джансон в неділю 22-го вересня був на Службі Божій і на посвяченні парафіяльного будинку при римо-католицькій парохії св. Френсіса Ксевієра разом зі своїм 15-місячним внуком Патриком Нуджентом. Посвячення довершив 77-річний Архиєпископ із Сан Антоніо Лусі, який виголосив проповідь, в якій підтримував політику президента Джансона у справі В'єтнаму, порівнюючи її зі змаганнями Папи Павла VI до миру у світі. Архиєпископ Лусі не вияснював, в чому в'єтнамська політика Президента подібна до мирових зусиль Папи. Він згадав, що Папа Венедикт XV на початку першої світової війни забрав був слово в справі війни яку вели тоді союзники проти осередніх держав. Архиєпископ пригадав, що Папа Венедикт розріжняв між „справедливою і несправедливою війною". Архиєпископ уважає, що війна у В'єтнамі є „справедлива", бо такою її йому представив колишній заступник амбасадора до Сайґону Юджін Лок. Справа в тому, казав Архиєпископ, що коли „настане неоправдана аґресія в світі, то ці країни, які стоять на сторожі миру, мусять щось в тій справі робити, бо інакше цілий світ буде опанований злочинними людьми".

• FEMALE •

ПОШУКУЄТЬСЯ на ПОСТІЙНО
ПРИБИРАЛЬНИЦЮ та КЕЛЬНЕРКУ
до праці на Союзівці
Платня після умови. Зголошення слати:
СОЮЗІВКА
UKRAINIAN NATIONAL ASS'N ESTATE
Kerhonkson, N.Y. 12446 Тел.: (914) 626-5641

Праця
HELP WANTED MALE

FACTORY HELP
- NO EXPERIENCE NECESSARY
- GOOD PAY
- EXCELLENT BENEFITS

Call
Personnel Department
935-3000
USEN PRODUCTS CO.
209 New Boston Street
WOBURN, Mass.

EXP. CABINET MAKER
To run a growing business. Your opportunities are unlimited. Salary arranged. This is an excellent opportunity for irght man.
United Woodworking Corp.
8 Lyons St., Dorchester, Mass.
or call (617) 265-5006

ЧИЩЕННЯ ВІКОН
Досвід або охочих навчимо. Всі ком. бенефіти, пов. запл. госпіталізація; житт. забезпечення, пенсія, вакації, свята, пл. хворобове, праця круг. рік, д. почат. платня.
Тел. (914) 357-0220

СУПЕРІНТЕНДЕНТ
58 родинний, модерний будинок, вінда, у Westchester, добра платня, телефонувати лише у будні.
MU 7-5136.

MEN
Dependable men for General Factory. All fringe benefits, etc. Good starting salary.
Apply in person
EFKA PLASTIC CORP.
168 Ave. A, Bayonne, N.J.
En equal opportunity employer.

— ASSEMBLERS —
Age 18 to 35
MECHANICAL — for rapidly expanding production of inventory control systems and components.
We seek men with experience in mechanical assembling: A degree of electrical background would be desirous but not essential.
We are offering permanent opportunities for those seeking challenge and advancement with LITTON INDUSTRIES.
Starting salary commensurate with experience. Liberal employee benefits including EDUCATIONAL REFUND and participation in Litton Employee stock purchase plan. Apply in person to Personnel.
KIMBALL SYSTEMS
A Division Of Litton Industries
151 Cortland Street
Belleville, N.J.
An equal opportunity employer

OFFSET CAMERAMAN-STRIPPER
Black & white top quality offset lithography shop wants top notch combination black & white cameraman & stripper. Days. Steady, Salary open.
Call Dick: LA 4-6897, N.Y.C.

Праця
HELP WANTED MALE

PRESSMEN
WALBERT PRESSMEN
Salary open.
286-4900, ext. 39, N.Y.C.

ЗАГАЛЬНІ ФАБРИЧНІ РОБІТНИКИ
Постійна праця, дещо овертаймів, бенефіти. Голоситись особисте або телеф.
Custom Conponents Inc.
21 Passaic Avenue
Fairfield, N.J. 201 CA 6-3404

GENERAL RESTAURANT HELP
Broilerman, Salad Man. Maitre'd
Cook-elite restaurants.
Good potential.
Melody Agency
5254 Merrick Road
Massapequa, L.I. 516 799-6666

AUTO POLISHER
Чищення нових авт. Постійна праця, госпіталізація, уніформи, добра платня. Голоситись:
Mr. George Shivas
CHAPP CHEVROLET
213 Valley Street
So. Orange, N.J. 763-4000

ASSEMBLERS
CLEAN WORK — DAY SHIFT — STEADY WORK — ADVANCEMENT
The above, combined with good starting salary and benefits are the main reason you should join us at
ATLAS RAND CORP.
450 Getty Ave., Clifton, N.J.
Apply in Person
An equal opportunity employer.

PACKERS/SHIPPERS
for excellent opportunity with rapidly growing consumer electronics concern. Starting salary commensurate with experience. Will train applicants with potential all fringe benefits.
Call 843-5115. LLOYD'S
59 No. 5th Street
Saddle Brook, N.J.
An equal opportunity employer

HANDY MEN
Доскональа нагода з' мол. корпорацією, яка запевнить вам знам. майбутність. Шукаємо майстрів на всі руки, які вміють орудувати знаряддями. Добрий вигляд. Добра заплата з овертаймами. Першорядні бенефіти. Дармові уніформи пошиті до міри. Треба мати дозвіл на автомобіл. водія. Приходьте і придивіться.
101 Park Ave., N.Y.C.
Кличте: MU 3-0817

COME GROW WITH SPORTCRAFT
Immediate Openings — Plant Packers — Order Pickers
Receiving Clerks
Excellent salary and we offer:
1. Steady work guaranteed
2. Local employment — New Plant
3. Excellent working conditions
4. Blue Cross/Blue Shield and Maj. Med.
5. Pension and Profit Plan

Call For Appointment
GENERAL SPORTCRAFT
140 Woodbine Street
Bergenfield, NJ 201 384-4242

Праця
HELP WANTED MALE

MAINTENANCE MECHANIC
Man experienced in general production machine maintenance and repair. Machine shop background desirable, steady employment.
Pleasant working conditions, good starting rate, and fringe benefits. Interviews 9 a. m. to 4 p. m. or by appointment.
Phone 846-2400, ext. 254
HENRY HEIDE, INC.
14 Terminal Rd.
New Brunswick, N.J.
(Industrial Park)

КВАЛІФ. ПЛАМБЕР
також квал. СТОЛЯР до викінчування. Всі нові конструкції, платні вакації, висока платня, 40 год. тижн., праця круглий рік, гол. особисто
142 — New Turnpike Rd
Pleasantdale, North Troy, N.Y.
або тел. (518) 237-7565

Growing Rockland County printer has opening for
OFFSET CAMERAMAN-STRIPPER PRESSMAN
Full time. Permanent.
(914) 358-1389

FACTORY WORKERS
Several permanent vacancies for Raschell Knitters, 2nd & 3rd shift, Knitting Trainees, 2nd and 3rd shift, Shipping and Receiving, 1st shift, Jig Operators, 1st and 2nd shift, Tenter Frame Operators, 1st and 2nd shift, Fabric inspectors, 1st and 2nd shift. Full paid benefits. Regular overtime. Shift differential, job security.
Call or Visit Mrs. Brindisi
Fablok Mills, Inc.
140 Spring Street
Murray Hill, N.J. 464-1950

Потрібно КУХАРЯ
до "diner". Добрі умовини, добра платня. Голоситись на адресу:
2592 Atlantic Avenue
Brooklyn, N.Y.
342-9580 або 342-1695

WATCH CASERS
Experienced. Waterproof. Automatic etc. All benefits. Call Mr. Werkstell from Wednesday on
GRUEN WATCH CO.
JU 2-3100

ELECTRONICS SERVICE TECHNICIANS
Immediate openings with background in trouble shooting & servicing solid state AM/FM radio & audio circuitry. Excellent opportunities. Salary commensurate with experience.
Call L. Dairo, (516) 328-1300

DIE MAKERS
DIE SETTERS
PRESS OPERATORS
1st & 2nd Class. Повний час або на кілька год. Добрі умовини праці. Телефонувати:
Mr. Ray Johnson
United Tool & Stamping Co.
Andrews Dr., W. Paterson, NJ
(201) 256-7171
Great Eastern Mills

Handyman Cleaner – Porter
Apply Trucking Company.
CARLSTADT, N.J.
933-2600

PRESSER, NIGHTS
Expd machine pressing, 7 to 11 P.M. Huntspoint Section,
Bronx, N.Y. (212) 542-5700

KITCHEN MAN
Clean, sober, defendable, 6 nights, 5 PM — 1 AM. Benefits. Apply in person.
SALLY'S STEAK HOUSE
247 Raritan Avenue
HIGHLAND PK, N.J.

MATERIAL HANDLERS
Begin work today for this areas most progressive glass container manufacturer. No experience necessary. A good work record qualifies you. $2.15 per hour to start. $2.52 per hour after 30 days. Shift premium on rotating basis. Group hospital & medical. Liberal vacations.
Division of National Dairy Products
Minue St., Carteret, N.J.
An equal opportunity employer.

Господар
з досвідом при городництві, фінансова інституція, всі бенефіти + уніформи. Платня за згодою. Потрібне авто.
Тел. (201) 355-3300, Ext. 26

WAREHOUSEMEN
Opportunities now available with one of the largest retailers. 5 day, 40 hour week. Good starting salary. Liberal benefit program, including discounts in all branch stores, 7 paid holidays, paid vacation, hospitalization, life insurance, profit sharing plan. Apply in person. Monday to Friday, 9 A.M. to 4 P.M.
Sears Roebuck & Co.
Distribution Center
151 Maywood Avenue
Maywood, N.J.

Праця
HELP WANTED MALE

LINDEN, N.J.
Потрібно відповідальних мужчин, які шукають постійного зайняття, повний час або на кілька годин. Побажані на пів досвідчені. Доск. нагода в найскор. зростаючому в всіті галузі підприємства. Денна шифта, праця бл. дому. Тел.
Mr. Ripley, 925-8900.
An equal opportunity employer.

MEN
REWINDERS UTILITY
Steady, good starting rate — $2.30-3.30 per hour. Excellent benefits.
Tel.: (201) 933-6555

Праця
FEMALE

SECRETARY
FOR INSURANCE BROKER OFFICE.
Call:
WM CHUPA
240 East 6th Street
New York City, N.Y. 10003
OR 4-5340

CLERK-TYPIST
We have an excellent position available. Very high potential for the right girl. This is a good opportunity.
Call 244-4018, ext. 10

ЗАГ. ОПЕРЕЙТОРКИ
Мужчини або жінки. Досвід або навчимо. Муж. убрання. секц. праця на штуки, пост праця, юнійна фабрика.
Eagle Clothes Corp.
225 6th St. Brooklyn, N.Y.
UL 2-5800 Joe Falcone

ОПЕРЕЙТОРКИ
Singer машини, секційна праця при дитячих суконках Юнійна фабрика, приємні умовини праці.
Delmo Dress Corp.
1368 Dekalb Ave., Brooklyn, NY
Між Wilson & Central Aves.
Tel.: HI 3-2660

OPERATORS
To make complete garment. Good pay. Steady nice working conditions.
Macray Dress Company
82 Starr St., Brooklyn, N.Y.
Tel.: EM 6-2066

MERROW OPERATORS
Досвід при светерах.
Праця на штуки
TYROL
96 Throop Avenue
Brooklyn, N.Y. 388-8166

SALAD GIRL
Pt. time. Clean, fast, willing to learn. Apply in person.
SALLY'S STEAK HOUSE
247 Raritan Avenue
HIGHLAND PK, N.J.

Оперейторки
Досвід при маш. до шиття. Секційна праця, постійна. Год. 8-4. Юнійні бенефіти.
RO-TARR FASHIONS INC.
52 Washington Terrace
NEWBURGH, N.Y.
(914) 565-2425

Праця
MALE & FEMALE

ОПЕРЕЙТОРИ, -КИ
Досвід при суконках. Секційна праця, нічна шифта 6-10 веч. Постійна праця. платні свята. Також
ДО ПРАСУВАННЯ
Добра початкова платня. Мусять бути мешканцями Newburgh або Monroe.
CARLAND MFG. CORP.
8 North Main St., Monroe, N.Y.
(914) 783-2511

HOLYOKE WIRE & CABLE
Subsidiary
TRW, INC.
2nd SHIFT
now has openings for
- Experienced Plastic Extruder Operators
- Trainees For Plastic Extrusion Operation

—steady employment
—opportunity for overtime
—shift premium
—paid vacations
—paid holidays
—company paid insurance
—training program

Also
- Exp. Women 20-20 Vision
- Assembler Inspectors & Trainees

Apply in person or call
HOLYOKE WIRE & CABLE
10 Appleton, St., Holyoke, Mass.
Tel. 533-3961, ext. 50

OPPORTUNITY FOR MALE & FEMALE
Combined X-Ray and Lab. technician required for a 16-bed hospital. Duties to commence as soon as possible. Residence accommodation available. Good fringe benefits and salary range of $350-$450. Please apply stating age, qualifications, experience to: Administrator or call 864-2525 or 864-2292. Union Hospital, Kinistino, Sask. Canada.

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ

„РАДЯНСЬКА УКРАЇНА" ТВЕРДИТЬ, ЩО ТІЛЬКИ СОВЄТСЬКИЙ КОРАБЕЛЬ ВІДГУКНУВСЬ НА ЗАКЛИКИ ПОТОПАЮЧИХ

Київ. — Кореспондент „Радянської України" з 12 вересня повідомив телефоном з Одеси про подію в морі — „На штормових хвилях", закидаючи „капіталістичним" кораблям, що вони... не звертають уваги на потопаючих у морі... Передруковуємо текст з „Радянської України": „Судно Дунайського пароплавства йшло Середземним морем до Латакії (Сірія). Раптом вахтовий матрос помітив у відкритому морі четверо чоловіків і жінку, яких, мов тріски, жбурляв штормовий вітер. Як потім виявилось, вони вийшли яхтою на прогулянку. Їх наздогнав шторм, яхту перекинуло, і люди опинились у воді. Це були жителі острова Кіпр. Багато годин кіпріоти сигналили суднам, які проходили повз них, просили допомогти. Але жодне з них не зупинилось. Тільки СССРівський теплохід „Кременець" відгукнувся, не пройшов мимо. Члени екіпажу негайно спустили в море шлюпку. Боцман Панисько, начальник радіостанції Надолинський, кермовий Папушой і матрос Гуменюк стали на двобій із стихією. Екіпаж гостинно прийняв врятованих".

ЧИМ ХАРЧУВАЛИСЬ СТАРОДАВНІ ЛЮДИ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ

Робітник села Великий Глибочок на Тернопільщині вирив машиною із землі кістку мамута. На його прохання, прибули туди науковці. „Радянська Україна" з 13 вересня сповіщала:

„Виявилось, що бульдозерист знайшов бивень мамонта. Його довжина — 3 метри 35 сантиметрів. Розкопки було продовжено, і незабаром викопали ще один бивень довжиною 1 метр 75 сантиметрів, який належав, очевидно, молодому мамонтові. Виявлено також зуби мамонта, носорога, дикого коня, північного оленя і величезного хижака, очевидно, печерного ведмедя. А по сусідству знайшли величезну кількість кремінних відщепів. Археологи гадають, що тут містилось велике поселення стародавньої людини часів пізнього палеоліту (20-30 тисяч років до нашої ери). Знайдені кістки і зуби свідчать про те, що меню людини того часу було досить різноманітне. До нього входило м'ясо мамонта, носорога, оленя, ведмедя".

Праця
MALE & FEMALE

DRAFTSMAN
For industrial sheet metal shop. Experience desirable but will train.
Apply
KNOWLTEN AND NEWTON DIV.
Riggs & Lombard Inc.
750 Suffolk Street
LOWELL, MASS.
457-7697

В КОЛУМБІЇ ЗНОВУ НЕСПОКІЙНО

Студенти Колумбійського Університету намагаються вдертися до залі МекМіллін Театру, де відбувалося засідання професорської ради Університету в справі студентських заворушень.

На території Чехо-Словаччини були знищені два пам'ятники ген. Сверчевського

Пам'ятники польському генералові і віцеміністрові оборони сателітної Польщі, Каролеві Сверчевському, встановлені на території ЧССР, були знищені невідомими „злочинцями" і „контрреволюціонерами", про що повідомила агенція „Асошіейтед Пресс". Названа агенція взяла вістку з польської преси. Один пам'ятник Сверчевському стояв у м. Мельку в ЧССР, де стояв інший — не відомо. Ген. Кароль Сверчевський брав участь по комуністичному боці в Еспанії, а під кінець другої світової війни, як віцеміністер оборони Польщі, провадив боротьбу проти Української Повстанської Армії та був зліквідований Відділом УПА з засідки 28 березня 1947 р.

Гомфрі пропонує видати один більйон на поборювання злочинів

Вашингтон. — Демократичний кандидат на президента віце-президент Гомфрі опублікував програму поборювання злочинів за допомогою одного більйона долярів, яку мав би видавати Федеральний Уряд стейтам, міським Управам, судам та поліції й управам в'язниць впродовж найближчих кількох років. Гомфрі одночасно заявив, що поборювати злочини треба і за допомогою поборювання вбогости та розв'язки інших соціяльних проблем, які сприяють злочинам. Гомфрі виступив проти Ніксона і Воллеса, які критикують суди, але не плянують, як треба боротися проти злочинности. Перебуваючи у Вашингтоні, Гомфрі плянував із своїми дорадниками дальшу тактику у виборчій кампанії. Він має видати подібні публікації, в яких буде вияснювати своє становище в різних важливих проблемах. Звіт про поборювання злочинности називається „Порядок і справедливість", його опрацювала 16-членна комісія під проводом професора права Гарвардського університету д-ра Джеймса Кв. Вільсона.

ПРАЦЮЮЧА ПАНІ
шукає 3-кімн. помешкання в околиці Літ.-Мист. Клюбу в Ню Йорку, в чистій і спокійній кам'яниці (не високо).
Дзвонити по 8-ій веч.
на ч. тел. 383-8134

Різне

Funeral Directors

ТАРЗАН, ч. 6063. Королівська заля!

Тарзан та Іто дбайливо чистили зовнішні стіни рожевого палацу і побачили шедеври передісторичної архітектури та кам'яної майстерности.

— А тепер побачимо, що наш палац має в середині!

Велика тронова королівська заля!